

Ngày xưa ngày xưa, một nàng công chúa có một tòa lâu đài. Ở trên nóc tháp có một cái phòng với mười hai cửa sổ trông ra mọi hướng. Lên đó, nhìn xuống, công chúa thấy toàn bộ đất nước bao la. Qua cửa sổ thứ nhất, nàng trông thấy rõ hơn một người bình thường, qua cửa sổ thứ hai, nàng trông thấy rõ hơn chút nữa, qua cửa sổ thứ ba lại rõ hơn nữa; và cứ thế, đến cửa sổ thứ mười hai, qua mỗi cửa sổ trông rõ hơn một ít, nàng trông thấy hết mọi vật ở trên mặt đất và ở dưới lòng đất. Không có gì giấu nổi nàng.

Nàng rất hiếu thắng, không muốn kém ai, muốn giữ uy quyền. Nàng tuyên bố chỉ lấy làm chồng người nào trốn kỹ đến nỗi nàng không tìm thấy được. Và nếu nàng tìm được thì người đó sẽ bị chặt đầu bêu trên một cái cọc. Đã có chín mươi bảy cái đầu bêu trên cọc ở trước cửa lâu đài và đã lâu không có ai đến cầu hôn. Nàng công chúa rất hài lòng. Nàng tự nhủ : "Thế là mình sẽ được sống tự do cho đến chết".

Lúc đó, có ba anh em nhà kia đến cầu hôn và hy vọng sẽ gặp may. Người anh cả trốn trong một cái hố đá vôi, tưởng như thế là yên trí ! Nhưng chỉ cần nhìn qua cửa sổ thứ nhất là nàng công chúa đã phát hiện được. Nàng ra lệnh lôi anh ra khỏi hố và chặt đầu anh. Người anh thứ hai chui vào cái hầm ở trong lâu đài. Nhưng đối với anh này cũng thế thôi, nàng trông thấy ngay khi nhìn qua cửa sổ thứ nhất, thế là anh toi mạng. Đầu của anh bị cắm vào chiếc cọc thứ chín mươi chín.

Người em út ra mắt nàng, xin nàng cho anh suy nghĩ một ngày và cho anh sống qua hai lần thử thách đầu, nếu nàng phát hiện ra được anh. Nếu lần thứ ba thất bại thì anh xin chịu chết. Vì anh ta đẹp trai và lời van xin có vẻ xuất phát từ đáy lòng, nàng bảo anh :

- Ta đồng ý như vậy. Nhưng cái đó cũng không mang lại cho anh sự may mắn đâu!

Ngày hôm sau, anh ta suy nghĩ rất lâu. Anh trốn đi đâu được ? Anh không tìm ra cách. Anh lấy súng đi săn. Anh trông thấy một con quạ và ngắm bắn. Khi anh sắp bắn, quạ kêu lên :

- Đừng bắn tôi, tôi sẽ trả ơn anh.

Anh bỏ súng xuống và tiếp tục đi. Đi tới một cái hồ, anh bắt gặp một con cá từ dưới sâu ngoi lên mặt nước. Khi anh ngắm bắn, cá bảo anh :

- Đừng bắn tôi, tôi sẽ trả ơn anh.

Anh tha cho nó lặn sâu xuống đáy hồ và lại lên đường. Anh gặp một con cáo đang đi khắp khiêng. Anh bắn nó, nhưng bắn trượt. Con cáo bảo anh :

- Anh hãy lại đây và nhổ cho tôi cái gai cắm vào chân tôi.

Anh làm thế, nhưng sau đó, anh muốn giết cáo để lấy bộ da. Cáo bảo anh :

- Hãy để tôi sống ! Tôi sẽ trả ơn cho anh.

Chàng trai thả cho nó chạy. Chiều đến anh về nhà. Ngày hôm sau, anh phải tìm ra chỗ trốn. Nhưng nghĩ nát óc mà anh cũng chẳng tìm thấy nơi để trốn. Anh vào rừng gặp quạ :

- Ta đã tha chết cho quạ; bây giờ đến lượt quạ phải nói cho ta biết là ta phải trốn ở đâu để nàng công chúa không nhìn thấy ta được.

Con quạ nghiêng đầu nghĩ ngợi một hồi lâu. Cuối cùng nó nói :

- Tôi nghĩ ra rồi !

Nó tìm một cái trứng trong tổ nó, bửa ra làm đôi và cho chàng trai trốn vào đó. Con quạ gắp hai nửa vỏ trứng lại và nằm lên trên. Khi nàng công chúa nhìn qua cửa sổ thứ nhất thì không thấy chàng trai đâu. Đến cửa sổ sau, cũng không nhìn thấy. Nàng bắt đầu lo ngại. Đến cửa sổ thứ mười một thì nàng

nhìn thấy chàng trai. Nàng cho giết con quạ và lấy cái trứng bửa ra. Và chàng trai đành chui ra khỏi trứng. Nàng công chúa bảo :

- Lần này ta tha tội chết cho nhà ngươi. Nhưng nếu những lần sau , nhà ngươi không trốn được kỹ hơn thì nhà ngươi sẽ chết.

Ngày hôm sau, anh ta đi đến hồ, gọi cá lên và bảo :

- Ta đã để cho cá sống; bây giờ đến lượt cá chỉ cho ta chỗ trốn để nàng công chúa không tìm thấy ta.

Con cá suy nghĩ. Cuối cùng nó reo lên :

- Tôi tìm thấy rồi ! Tôi sẽ giấu anh ở trong bụng tôi.

Con cá nuốt chửng chàng trai và lặn sâu xuống nước. Nàng công chúa lên lầu, nhìn qua các cửa sổ. Đến cửa sổ thứ mười một nàng vẫn chưa tìm thấy chàng trai. Nàng hết hoảng. Nhưng cuối cùng nàng tìm thấy anh khi nhìn qua cửa sổ thứ mười hai. Nàng ra lệnh bắt con cá và mổ bụng; chàng trai lộ ra. Chúng ta cũng hiểu là chàng trai lúng túng thế nào. Công chúa nói :

- Đã hai lần ta tha tội chết cho nhà ngươi. Nhưng đầu nhà ngươi chắc chắn sẽ bị cắm trên cọc thứ một trăm.

Ngày cuối cùng, anh ta đi ra cánh đồng, lòng nặng trĩu và gặp con cáo :

- Cáo ơi, cáo có biết hết mọi nơi có thể trốn được – anh bảo cáo – ta đã để cho cáo sống, bây giờ đến lượt cáo bảo ta phải trốn ở đâu để nàng công chúa không tìm được ta.

- Thật là khó – cáo nói, mặt tư lự. Cuối cùng nói kêu lên – tôi tìm ra rồi !

Cáo dẫn anh đến một con suối, lặn xuống và khi lên khỏi mặt nước thì giống một người hàng xén hay một người buôn súc vật đi ra chợ. Chàng trai cũng phải lặn xuống suối, khi ngoi lên, anh hoá thành một con thỏ biển. Người lái buôn đi ra tỉnh và trưng bày con vật lạ. Mọi người xúm lại xem. Nàng công chúa cũng đến xem. Và nàng rất thích con vật lạ, nàng trả cho người lái buôn một số tiền lớn để mua nó. Trước khi giao con vật cho công chúa, cáo bảo nó :

- Khi nàng công chúa đi ra cửa sổ, anh hãy chui vào nấp dưới mớ tóc của nàng.

Đã đến lúc công chúa đi tìm chàng trai. Nàng nhìn qua các cửa sổ, từ cửa sổ này đến cửa sổ khác, từ cửa sổ thứ nhất đến cửa sổ thứ mười một, không tìm thấy chàng trai. Đến cửa sổ thứ mười hai, cũng không tìm thấy, công chúa sợ hãi và tức giận hết sức, sập cửa mạnh đến mức tất cả các kính cửa đều vỡ tan ra hàng nghìn mảnh và lâu đài rung lên.

Trở về buồng mình, nàng thấy con thỏ biển ở dưới [mái tóc](#) mình, nàng tóm lấy nó, ném xuống đất và kêu lên :

- Hãy xéo khỏi mắt tao.

Con vật đi tìm người lái buôn, cả hai vội [vàng](#) đi ra suối, lặn xuống tắm và hiện lên nguyên hình cũ. Chàng trai cảm ơn cáo và nói :

- So với cáo, quạ và cá chỉ là những kẻ khờ dại. Cáo biết mảnh khoe , đúng là thế thật.

Chàng trai đi thẳng đến lâu đài. Công chúa đã đợi chàng ở đó, chịu theo số phận. Lễ cưới được cử hành. Họ trở thành vua và hoàng hậu trị vì thiên hạ. Chàng không bao giờ kể cho công chúa biết là đã trốn ở đâu và ai đã giúp chàng. Nàng thì tin là chàng đã thắng cuộc bằng chính tài năng của mình. Nàng rất kính nể chàng, và nghĩ bụng : “Chàng hơn ta nhiều”./.